

**ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ВАСПИТАЧЕ И ПОСЛОВНЕ
ИНФОРМАТИЧАРЕ - СИРМИЈУМ****ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР
РАДА**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:
1. Датум и орган који је именовао комисију: 21. марта 2025. Наставно веће Високе школе струковних студија – Сирмијум, у Сремској Митровици
2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен: Др Слађана Миленковић (ментор) професор струковних студија за област Књижевност са методиком развоја говора у Високој школи струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица. Др Мирјана Николић (председник комисије) професор струковних студија за Психолошку и педагошко-психолошку групу предмета у Високој школи струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица. Ирена Мирковић, педагог, ПУ „Полетарац“, Стара Пазова
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:
1. Име, име једног родитеља, презиме: Крсмановић, Александар, Сандра
2. Датум рођења, општина, Република: 9. 5. 1996. Детелинара, Нови Сад, Република Србија
3. Година уписа на мастер струковне студије, студијски програм: 2023/2024. Струковни мастер васпитач
III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:
Дигитални медији – подстицај развоја говора предшколске деце са аспекта васпитача

IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

(до 500 речи)

Мастер рад кандидата Сандре Крсмановић, састоји се из осам поглавља, уз Увод и Закључак. Рад има апстракт са кључним речима, а на крају су дати Литература и Прилози. Кроз разрађивање садржаја Увода и три поглавља, кандидат истражује дигиталне компетенције васпитача које представљају скуп знања, вештина и ставова везаних за дигиталне медије и информационо-комуникационе технологије, њихову примену како у свакодневном животу, тако и у специфичним околностима као што је радно окружење. Бави се суштином дигиталне писмености која постаје кључна компетенција у савременом друштву, јер дигитални медији играју значајну улогу у животима људи свих узраста, а посебно деце.

На основу изнетог у теоријском делу рада, спроведено је истраживање и приказано у четвртном делу рада, које се бавило испитивањем васпитача о томе какве промене у говорном развоју код деце примећују, а које би се могли повезати са прекомерном употребом екрана и на који начин се оваква појава може спречити, а технологија употребити као позитиван подстицај. Истраживање је спроведено у ПУ „Полетарац“, Стара Пазова, на узорку од 30 васпитача, применом анкетног упитника.

Проблем истраживања огледа се у појави да говорно-језички развоја данас тече, другачијим темпом него раније, па се све више стручњака окреће анализи утицаја неадекватног конзумирања дигиталних медија, а истраживање се бави перспективом васпитача о могућностима позитивних промена које се могу увести кроз васпитно-образовни рад, у овој области.

Интерпретација резултата истраживања са дискусијом дата је у петом поглављу. Резултати показују да су говорни развојни проблеми данас чешћи него раније, али не подржавају сви васпитачи став да је узрок технологија. Неколицина васпитача ређе користи технологију у раду, и не сматра да има довољно знања. Али, технологије пружају огромне могућности, и представљају неистражено поље идеја за подстицање комуникацијских способности деце, а с обзиром да представљају и једну од најснажнијих области децијих интересовања, од великог је значаја да васпитачи ову децу, откривачко-истраживачку енергију усмере у добром правцу, правцу узимања најбољег из ове области, односно, у правцу развоја и учења.

Шесто поглавље даје предлоге увођења промена у праксу, седмо примере добре праксе у ПУ „Полетарац“, а осмо приказ радионице и хоризонталне размене. Приказана је одржана радионица, током које су васпитачи у мањим тимовима анализирали изазове са којима се суочавају у раду, а затим осмишљавали приступе за превазилажење тих проблема. Предложене су идеје за активности редовније коришћење електронских сликовница и бајки, GeoGebra као подстицаја за развој говорних вештина деце и повезивање технологије и развоја говора. Радионица је показала да је васпитачима неопходна подршка у виду заједничког оснаживања и међусобне подршке, као и подршке установе, за примену нових приступа. Управо у томе лежи вредност оваквих сусрета, јер, они не нуде готова решења, већ отварају простор за грађење заједнице учења у којој је дете активан учесник, а васпитач стални истраживач своје праксе.

Следи Закључак, Литература и Прилози (има их два) где су приказани инструменти коришћени у раду, анкетни упитник и шаблон за креирање нових приступа у пракси. Рад је укупног обима 68 стране. Број поглавља је осам, број табела је 4, графикана има 10, слика четири и све је дато кроз рад уз објашњења.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, у чему је стручни допринос завршног рада, да ли завршни рад има неке недостатке (до 650 речи)

Завршни рад је урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, садржи све битне елементе. У раду је дат приказ истраживања у ком је коришћена дескриптивна метода, а које је за циљ имало испитати васпитаче о томе какве промене у говорном развоју код деце примећују, а које би се могли повезати са прекомерном употребом екрана (цртани филмови, дејчи канали, Јутјуб канали са дејчим садржајим), и на који начин се оваква појава може спречити и употребити као позитиван подстицај. На основу циља истраживања постављени су следећи задаци:

- Сагледати перспективу васпитача о значају развијања дигиталних компетенција деце.
- Испитати перспективу васпитача о конкретним појавама проблема у говорном развоју као последице прекомерне употребе дигиталних медија на предшколском узрасту.
- Сагледати перспективу васпитача о отворености породице за саветодавни рад у области говорних развојних проблема који обухватају и кориговање коришћења дигиталних медија;
- Приказати могућности допунске едукације васпитача у области дигиталних медија и њихове примене за подстицање правилног говорног развоја деце.

Резултати истраживања указују на неке од проблема, или питања, са којима се васпитачи не само у Предшколској установи „Полетарац“ у Старој Пазови, већ и у свим другим установама, данас срећу. Поред тога, циљ је био да ослушкивањем онога што васпитачи имају да кажу, креирају потенцијалне могућности за увођење промена у васпитну праксу, тако што су на основу добијених резултата испитали шта они мисле о коришћењу дигиталних медија као средства којим се може подстицати говорни развој деце, на који начин их и колико често користе у раду и какве потребе имају када је реч о практичној примени овог, за њих и даље, новог средства рада. Иако дигитални медији данас нису иновација већ неопходност у свим областима живота, чињеница је да је васпитачима потребна подршка када је реч о практичним искуствима, идејама и примерима како осмислити активност, шта понудити деци, како едуковати и укључити родитеље, и како понуђеним садржајима испунити циљеве и задатке предшколског васпитања и образовања.

Проблем истраживања: Какви подстицају су потребни васпитачима за правилнију и чешћу употребу дигиталних медија у циљу подстицања говорно-језичког развоја предшколске деце? С обзиром на чињеницу да је појава промена у говорном развоју код деце које би се могле повезати са прекомерном употребом савремених дигиталних средстава попут телефона, рачунара, телевизије и таблета у порасту, проблем истраживања се везује за могућности васпитача да превазиђу ову појаву својим утицајима, а кроз примену дигиталних средстава у раду.

Истраживањем је утврђено да васпитачи показују жељу и да су мотивисани да се додатно образују за примену дигиталних технологија у практичном раду, па чак истичу да би им највише користило, поред семинара, да имају чешће хоризонталне размене баш са фокусом на пракси. Да би ово било могуће, и сами морају да имају висок ниво знања за примену дигиталних технологија у раду са овако малом децом, што води ка томе да је потребно подржати их у процесу развоја у овој области.

На основу добијених података, предложене су мере подршке у виду радионица. Као непосредан одговор на резултате истраживања, у Предшколској установи „Полетарац“ организована је радионица у форми хоризонталне размене, чији је фокус био управо на теми утицаја дигиталних медија на говорни развој деце. Радионица је имала двоструку улогу, едукативну и мотивациону, јер је поред сагледавања изазова, подстакла и креативно размишљање и развој приступа усмерених ка унапређењу праксе.

Међу предложеним идејама нашле су се активности попут редовније и креативније употребе електронских сликовница и бајки, употребе GeoGebre као подстицаја за развој говорних вештина деце, коришћења музике помоћу дигиталних медија за повезивање технологије и развоја говора, и приступа који би активно и редовно укључио родитеље у процес освешћивања исправног начина коришћења технологије са децом као средства за подстицање развоја.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

Завршни мастер рад урађен је у складу са образложењем датим у пријави теме и стандардима за израду завршног рада. Поштовани су принципи писања научних радова кроз постепено увођење у тематику. Коришћени су различити инструменти.

Добити овог мастер рада су указивање на потребу деловања у циљу развоја дигиталне писмености васпитача, како би били оснажени да буду ментори предшколској деци у савременом добу. Како су резултати показали покренута су питања васпитача везана за све учесталију појаву говорно-језичких проблема на предшколском узрасту, са идејом да укажу на узрочно-последичну повезаност између ове појаве и коришћења дигиталних медија на раном узрасту.

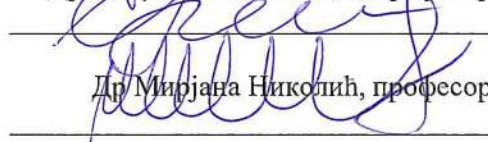
Комисија оцењује да је завршни рад кандидата Сандре Крсмановић самостално дело, позитивно оцењује садржај и структуру рада, начин приказа и тумачења резултата истраживања и решења практичног проблема у пракси вртића, чиме је кандидат одговорио на све захтеве завршног мастер рада.

На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

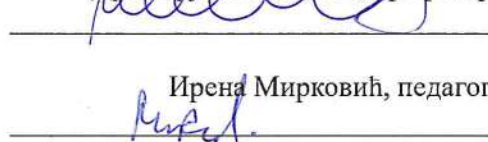
- **да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана**
- **да се завршни рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или**
- **да се завршни рад одбија**

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Слађана Миленковић, професор

Др Мирјана Николић, професор

Ирена Мирковић, педагог

